

Nahkiainen

Flodnejonöga
Lampetra fluviatilis

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

EU:n lajikoodi: 1099

Rauhoitusaika (KA 756/2022)

Luontodirektiivin laji (liitteet II (var.) ja V)
BOR suojelutaso epäsuotuisa riittämätön,
vakaa

Luonnehdinta

Matomainen, suomuton nahkiainen ei kuulu varsinaisiin luukaloihin, vaan leuattomien ympyräsuisten luokkaan. Sillä on aikuisena pyöreä imukuppisuu ja kymmeniä pieniä sarveishampaita, joiden avulla se voi tarttua kaloihin kiinni ja imeä niistä ravintoa. Nahkiainen elää aluksi useita vuosia toukkana eli likomatona ja aikuistuu vasta muodonvaihdoksen yhteydessä. Nahkiainen on sukukypsänä tavallisesti 25–35 cm:n pituinen ja painaa 40–60 g

Elinympäristö ja levinneisyys

Nahkiaista on Suomessa Itämeressä ja siihen laskevissa joissa sekä muutamissa järvissä. Runsaimpia nahkiaiskantoja on Pohjanmaan, Satakunnan ja Itäisen Suomenlahden joissa. Nahkiainen on vaelluskala. Aikuiset nahkiaiset nousevat jokiin lisääntymään, ja kuolevat pian kudun jälkeen. Mäti kehittyä soran suojissa ja likomadot elävät ensimmäiset vuotensa jokien hieta- ja liejupohjaisissa törmissä. Nahkiainen käy läpi muodonvaihdoksen viimeisen jokikesänsä lopulla ja vaeltaa seuraavana keväänä tulvan mukana mereen.

Nykytila ja uhkatekijät

Voimalaitosrakentaminen, perkaukset ja pengerrykset ovat heikentäneet nahkiaiskantoja lähes kaikissa joissamme. Viesien säännöstely ja vedenlaadun heikkeneminen mm. pH:n lasku ovat myös heikentäneet lajin elinoloja.

Hoitosuositukset

Nahkiainen on arvokas ja arvostettu kala, jota kalastetaan erityisesti Länsi-Suomessa. Laji on rauhoitettu huhtikuun 1. päivän ja elokuun 15. päivän välisenä aikana. Nahkiaiskantoja on tuettu kudulle nousevien yksilöiden siirroilla patojen yli tai istuttamalla jokiin toukkia. Myös kutujokia on kunnostettu. Nahkiaisien hoidosta vastaa maa- ja metsätalousministeriö ja sen alainen kalataloushallinto.

Lähteet

Koli, L. 1990. Suomen kalat. WSOY, Porvoo. 357 s.

Luonnonvarakeskus 2016. Kala-atlas – tietoa kalalajeista. Nahkiainen *Lampetra fluviatilis*. [Kalahavainnot.fi - lajitieto \(luke.fi\)](https://www.kalahavainnot.fi/lajitieto/luke-fi) [viitattu 2.3.2021]

Ympäristöhallinto 2019. Suomen raportti EU:lle luontodirektiivin toimeenpanosta lajeittain ja luontotyypeittäin 2013–2018. [Viitattu 2019.] https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Luonto_ja_lintudirektiivien_lajit/Luontodirektiivin_lajiraportit/Raportointi_20132018

Kuva: Markku Varjo, ©